

Thema: Vleermuizen en windturbines

Door opwarmingsproblemen en nijpende brandstofprijzen zijn milieu- en kostensparende energiebronnen brandend actueel. De natuurelementen zon, water en wind lijken onze wereldproblemen op te kunnen lossen. Maar is dat zo? Geen discussie hierover, maar ondanks alle hoopvolle verwachtingen zitten aan de alternatieve methodes ook scherpe kantjes. Eén van de problemen heeft te maken met de productie van windenergie. De wijkende molens blijken slachtoffers te maken onder dieren die al vliegend onzacht met het gevaarte in aanvaring komen. Vooral vogels maar ook vleermuizen zijn de pineut. Niet alleen vallen er doden, maar de klappende wieken leveren eveneens ultrasonische geluidsverstoring op. In landen die overtuigd zijn van de noodzaak van windenergie wordt naarstig gezocht naar oplossingen voor al deze ongemakken. Ze willen de opgedane kennis zondermeer met anderen delen maar hun gegevens zitten verstopt over allerhande websites met de meest uiteenlopende milieuthema's. Later zal ik op de VZZ-website nog wel eens een overzichtlijstje afleveren maar ondertussen zal je zelf naarstig moeten zoeken. Ik wil jou echter wel een zetje geven.

Het recente VZZ-rapport 'Vleermuizen en windenergie' www.vzz.nl/publicaties/download.htm, dat een voorstel voor een onderzoeksprogramma ondersteunt, vormt een goede inleiding tot de problematiek. De voorstudie bevat een uitvoerige literatuurlijst waarvan heel wat publicaties digitaal uit het internet kunnen worden opgevist. Vlaanderen hoeft vooreerst geen onderzoeksproject nodig. Men is de mening toegedaan dat buitenlands onder-

zoek volstaat om de eigen problematiek te schetsen. Het Instituut voor Natuur- en BosOnderzoek (INBO) schreef hiertoe de nota 'Windturbines en fauna' (www.inbo.be/docupload/3377.pdf).

Met beide publicaties zijn we op Nederlandstalig gebied uitgepraat, maar wie taalkundig is onderlegd, vindt zijn gading op buitenlands websites waarvan velen van Amerikaanse oorsprong zijn (zie o.a. Bat Conservation International www.batcon.org en Save Western NY www.savewesternny.org/wildlife.html). Onder hen zitten echter ook enkele Europese websites. De Franse zoogdierenvereniging SFEPM heeft er zelfs een volledige rubriek aan gewijd www.sfepm.org/%E9oliennescs.htm. Mocht u er niet genoeg van krijgen, dan kun u bij hen nog een bibliografische compilatie op CD-rom bestellen. Ook de Duitse onderzoeker Brinkmann heeft niet stilgezeten. Een overzicht van zijn studiewerk is terug te vinden op een aparte bladzijde 'Windkraftanlagen und Fledermäuse' van zijn eigenste website www.buero-brinkmann.de/Wka.htm. Maar ook collega Echolot www.buero-echolot.de is zo vrij enige toelichting te verstrekken. En om het Duitse hoofdstuk af te sluiten liet ook de natuurvereniging NABU een rapport over de invloed van windturbines op vleermuizen publiceren www.nabu.de/imperia/md/content/nabude/energie/wind/2.pdf.

Stof genoeg voor discussie. En als u het verhaal niet geloofd dan kan u op de website van de Universiteit van Boston www.bu.edu/cecb/wind/ video infrarood-video's bekijken die het gedrag van vleermuizen rond windturbines toont, al dan niet met een ongelukkige afloop.

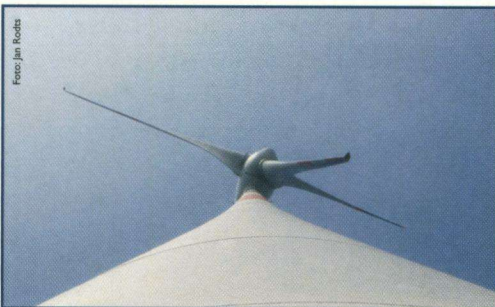
Website buitenland

De lynx op het spoor

url : www.luchserleben.de

taal: Duits

Zo hebben we ze graag: websites met een beetje van alles wat, maar zonder toeters en bellen. Een voorbeeld van informatieve diversiteit zonder franjes. Op deze site kan u met eigen ogen en oren kommer en kwel volgen van enkele lynxen die in het grensgebied met Tsjechië het Beierse Woud onveilig maken. Enkele van deze katten kregen een fraaie halsband omgeknoopt met daarin een

zender. Sindsdien worden ze dag en nacht gevolgd. De resultaten van het detectivewerk worden op allerlei manieren aan de bezoeker gepresenteerd. Daarbij gaat de aandacht niet alleen naar de lynxen zelf maar evenzeer naar hun (potentiële) prooien: herten en reeën. De makers zorgden voor diverse invalshoeken. Zo worden onder verschillende omstandigheden de verplaatsingen van de dieren doorheen het studiegebied getoond; onder meer na een jachtpartij, bij het grootbrengen van de jongen, tijdens langdurige verplaatsingen of gewoonweg na een weekje aanmodderen. Video's, geluidsopnames en korte artikels en interviews ondersteunen de interactieve site en verschaffen informatie over

doen en laten van de bestudeerde dieren evenals over de gebruikte werkmethodes en technieken om de dieren te volgen. Mocht jou dat allemaal te lichtjes uitvallen, dan kan je er nog enkele populair-wetenschappelijke artikels op nalezen. Voor de zware brokken moet je op andere websites zijn.

Website binnenland

Expertise voor binnen- en buitenland

url : www.censusnature.nl

taal: Nederlands / Engels

Nu we toch aan het inventariseren zijn, steek ik in één ruk door naar de tweetalige site van The Census Foundation. De stichting is een decennium geleden opgericht, met de bedoeling Nederlandse expertise in te zetten voor het behoud van diersoorten en hun leefgebieden zowel binnen als buiten de Nederlandse landsgrenzen. Aan de internationale dimensie wordt groot belang gehecht. Binnen de stichting zijn drie specialisten werkzaam; bekende namen in zoogdierenland en ooit werkzaam bij Das & Boom. De website valt voor een verweerde jongen als mij nogal mager uit en ik ontken niet enige schroom om promotie te maken voor een onderzoekclub. Toch vind ik de site omwille van enkele interessante onderzoeksprojecten rond zoogdieren een kort bezoekje waard.

Surf ook even naar:

Zonder strop

Indien je dacht dat stroppen en strikken niet meer van deze tijd is, dan sla je de bal behoorlijk mis. Omdat toevalligerwijs de dood als een rode draad doorheen deze Hyperlink loopt, spaar ik je verder niet en raad je aan een kijkje te nemen op de Engelse website van de National Anti Snaring Campaign (NASC). Het betreft een campagne die naar aanleiding van enkele incidenten met dassen in West Sussex door de West Sussex Badger Protection Group (WSBPG) werd opgezet. De campagne kreeg al snel de steun van andere dassenbeschermings- en dierenrechtenorganisaties. Afgezien van een aanklacht tegen het gebruik van deze mensonterende tuigen, reikt de site ook alternatieven aan om schade door wilde dieren te voorkomen, zodoende dan men niet tot zware middelen moet grijpen. www.antisnaring.org.uk

Digitale publicaties

De doden van Bialowieża

Meer dan tweehonderd bladzijden dood en ontbinding. Zo lusten we er wel meer, maar dan rauw. De publicatie *The role of scavenging in the predator community of Bialowieża primeval forest* verschaft inzicht in de rol van dode dieren in het ecosysteem en benadrukt het belang ervan voor het overleven van talrijke aaseters. De publicatie is een eindwerk van een Spaans onderzoeker in het Poolse Bialowieża. Niet vies van een rottend geurtje, hield de brave man zomaar eventjes 214 kadavers in de (neus)gaten. Hij zag en noteerde hoe ze stuk voor stuk tussen kiezen en bekken verdwenen. Onder de aasvreter zitten uiteraard tal van roofdieren maar verrassend - voor mij althans - ook vele meesjes. Wie had dat gedacht? Wie nog allemaal aan de disaanschoof, kan je lezen op http://fondosdigitales.us.es/public_thesis/430/9875.pdf.

Lezen op een nuchtere maag.

Dirk Criel